

CENTER FOR ALBANIAN & AMERICAN STUDIES

*A Tool to Illuminate Albanian American
Relations through History*

By Mal Berisha

**“AMERIKANËT QË I DHANË FORMË
MARRËDHËNIEVE MIDIS VENDEVE TONA”**

**“AMERICANS WHO SHAPED THE RELATIONS
BETWEEN OUR COUNTRIES” –**

**Its contents and its significance for both
Albanian–U.S. relations and academic studies
more broadly.**

SUMMARY / DESCRIPTION OF THE DOCUMENT

The document is a publication by the Center for Albanian & American Studies, authored by Mal Berisha. Its English title is “Americans Who Gave Form to the Relations Between Our Countries.” From what is visible in the preview, the volume presents profiles, histories, and interpretations of how various American presidents, senators, and congressmen have influenced the relations between the United States and Albania (and, implicitly, the Albanian national cause, including Kosovo).

Some of its key features and themes:

- It highlights about 20 prominent U.S. presidents and political leaders whose policies, decisions, or advocacy affected Albanian interests—especially during critical periods such as the Cold War, the breakup of Yugoslavia, and the Kosovo conflict.
- Among the U.S. figures named are: Woodrow Wilson, Dwight D. Eisenhower, George H. W. Bush, Bill Clinton, George W. Bush, Barack Obama, Donald Trump, Joe Biden; and members of Congress/Senate such as Bob Dole, John McCain, Joseph DioGuardi, Eliot Engel.
- The Center frames itself as an academic and public diplomacy institution, embedded in a university context, with the purpose of exploring, commemorating, and promoting the historical, political, and cultural ties between Albanians and Americans.
- The introduction suggests that one of the core ambitions is to honor the legacy and contributions of American leaders who have supported the Albanian cause (sovereignty, human rights, Kosovo's independence), thereby cultivating knowledge and awareness among newer

generations of Albanians of their part in transatlantic relations.

- The document is in English (or at least partly), indicating a goal of reaching both domestic and international audiences.

IMPORTANCE FOR ALBANIAN–U.S. RELATIONS

This work is significant in several respects for the history, practice, and public memory of Albanian–U.S. relations:

1. RECOGNITION OF U.S. SUPPORT AND ADVOCACY

By cataloguing and analyzing the contributions of U.S. presidents, senators, and congressmen, the book helps anchor in collective memory the notion that U.S. policy, diplomacy, and individual actors were integral in shaping pivotal moments for Albania and Kosova. This underscores the idea that Albanian–U.S. relations are not merely formal, but built through personal and institutional commitments.

2. SOFT POWER / PUBLIC DIPLOMACY TOOL

The Center itself is a form of public diplomacy: it is not just academic but also symbolic. By creating a narrative that honors U.S. support, it reinforces goodwill, mutual respect, and a sense of partnership. It can influence how Albanians perceive the U.S. and conversely serve as a resource for American audiences or scholars interested in U.S.–Balkans relations.

3. FILLING A NARRATIVE GAP

In many mainstream histories, the role of individual American political actors from Congress or the presidency in the Balkan or Albanian context is often overshadowed by great-power geopolitics. This book helps fill that gap by spotlighting those individual contributions and making them accessible. It helps redress the relative scarcity of works that center U.S.–Albanian relations from the Albanian perspective.

4. LEGITIMIZING CONTEMPORARY POLICY

By showing continuity and precedent—how prior American support aligned with Albanian national aims—such a narrative can serve as intellectual

justification or moral grounds for ongoing or future cooperation (in diplomacy, security, development). It reinforces the concept that U.S. partnership with Albania and Kosova is part of a longstanding mission, not ad hoc.

5. COMMEMORATION AND IDENTITY

For Albanian diaspora communities, for Kosovar Albanians, or for students of foreign policy, it embeds U.S.–Albanian relations into identity and memory: that Americans “gave form” to crucial moments is a powerful framing—and one that can help galvanize continued engagement (political, cultural, educational).

6. BRIDGE BETWEEN DIPLOMACY & ACADEMIA

Because the author, Mal Berisha, is a diplomat-scholar (former ambassador) who also publishes in historical and cultural fields, the work blurs the line between diplomatic memoir, historiography, and public scholarship. This can help bring academic rigor to diplomatic narratives and bring policy relevance to scholarship.

As context, Mal Berisha has combined diplomacy and scholarship: he has served as ambassador, consular official, worked in international settings, and published on Albanian history and culture. For example, he has also written on the U.S. diplomat Herman Bernstein and Albanian–Jewish history, presenting lectures in U.S. settings (e.g., YIVO Institute) on those themes.

Thus, the Center’s publication is not just retrospective, but part of a living institutional project to sustain, renew, and reinterpret Albanian–American ties.

IMPORTANCE FOR ACADEMIC STUDIES (HISTORY, POLITICAL SCIENCE, DIPLOMATIC / TRANSATLANTIC STUDIES)

From an academic standpoint, this work has utility and significance in several dimensions:

1. PRIMARY & SECONDARY SOURCE COLLECTION

If the volume contains original archival material (letters, speeches, official documents) or primary sources, it becomes a useful resource for scholars.

Even if it is mostly secondary synthesis, it may compile scattered information into a coherent resource.

2. CASE STUDY IN TRANSNATIONAL RELATIONS

The Albanian–U.S. relationship is a niche but illuminating case for scholars interested in how small states leverage support from great powers, how diaspora activism shapes foreign policy, and how individuals influence diplomacy. This book serves as a case study in those areas.

3. INTERDISCIPLINARY APPEAL

It touches history, international relations, memory studies, diaspora and identity, and diplomatic studies. Scholars from different fields—Balkan studies, U.S. foreign policy, memory and cultural diplomacy—can draw on it.

4. NARRATIVE CONSTRUCTION & NATIONAL MEMORY

The book is part of the process by which a national narrative is constructed around U.S. support. As such, it is of interest to scholars of

historiography, memory, and nationalism: how does one state portray allies in its national mythos?

5. STIMULATING FURTHER RESEARCH

Because it foregrounds figures who are sometimes marginal in mainstream U.S. foreign policy histories (e.g. particular Congressmen, less-known administrations), it may inspire deeper archival or comparative work—e.g. exploring U.S. congressional advocacy, Balkan policy sub narratives, or micro-level diplomacy.

6. PEDAGOGICAL AND PUBLIC USE

It can be used in university courses in Albania (or elsewhere) as a text for students studying Albanian foreign policy or U.S.–Balkan relations. Because it is accessible, it can bridge scholarly and public education.

7. FILLING GAPS IN THE ALBANOLOGICAL CANON

Albanian studies (albanology) tend to emphasize language, culture, folklore, and pre-modern history. Works that systematically treat modern

foreign relations—especially from the Albanian perspective—are less common. This volume contributes to broadening the scope of Albanology.

SOME CAVEATS AND CRITICAL OBSERVATIONS

- **Interpretive Bias / Selectivity**

Because the work is partly commemorative and oriented toward honoring American support, there is potential for selective emphasis: emphasizing favorable American actions and downplaying American hesitations, contradictions, or interventions that were not beneficial from an Albanian perspective. Scholars would need to read it critically, compared to independent archival sources.

- **BALANCE BETWEEN NARRATIVE & ANALYSIS**

The success of the book for academic use depends on how deeply it engages analysis versus narrative or hagiography. If it remains mostly descriptive, its value is more commemorative than analytical.

- **AUDIENCE AND LANGUAGE**

While parts are in English, much of its utility may skew toward Albanian-speaking scholars or audiences. Its impact in U.S. academia depends on how well it positions itself (citations, cross-references, methodological rigor).

- **RECEPTION AND SCHOLARLY ENGAGEMENT**

Its long-term academic impact depends on how it is received, cited, debated, critiqued. It is strongest when other scholars engage with it (agree, contest, expand).

OVERALL ASSESSMENT & POTENTIAL IMPACT

In short, this document is a potentially influential work in the intersection of Albanian national memory, public diplomacy, and academic historiography. It provides a structured, commemorative account of how U.S. political figures have intersected with Albanian history and thereby helps sustain a narrative of strategic partnership.

For Albanian–U.S. relations, it helps to anchor

diplomatic goodwill in historical memory, giving substance to bilateral partnership beyond transactional diplomacy. It fosters a sense of shared history which can help during times of diplomatic tension or when advocating Albanian interests in U.S. policy circles.

For academic studies, it is a bridge—compiling material, promoting understudied topics, and inviting further archival, comparative, analytical work. It helps expand the Albanological and Balkan-studies canon to include more rigorous treatments of modern diplomacy and transatlantic relations.

RECONSTRUCTED TABLE OF CONTENTS & CHAPTER SUMMARIES

Chapter / Section	Subject / Figure(s)	Summary of Content (what's visible / likely)
Preface / Introduction	—	The author (Mal Berisha) frames the goal: to present Americans who

		substantially shaped U.S.–Albanian relations ('Amerikanët që i dhanë formë marrëdhënieve midis vendeve tona'). Also discusses the idea of memory, gratitude, and the importance of transnational diplomacy.
Woodrow Wilson	Woodrow Wilson	A chapter on Wilson—likely discussing U.S. role in the aftermath of WWI, the principle of self-determination, and how Wilson's diplomacy influenced

		Albanian independence or recognition. (Note: Wilson is among the American presidents listed in the preview.)
Dwight D. Eisenhower	Dwight Eisenhower	A chapter on Eisenhower, analyzing U.S. policy in the early Cold War, NATO, and how Albanian strategic interests fit into U.S. calculations during his administration.
Richard Nixon / Subsequent Presidents	Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter (or partial grouping)	Probably a combined chapter or separate ones for the mid-20th century

		presidents, showing how U.S. foreign policy toward the Balkans evolved during détente, crisis, and the Cold War.
Ronald Reagan	Ronald Reagan	A discussion of Reagan's policies regarding the Eastern Bloc, support to anti-communist movements, perhaps attention to human rights and to the Albanian diaspora.
George H. W. Bush	George H. W. Bush	Focus on the end of the Cold War, the collapse of

		communist regimes, U.S. involvement (or stance) toward the changes in Eastern Europe, and how those shifts affected Albania / Kosova.
Bill Clinton	Bill Clinton	A detailed chapter, likely covering the 1990s: U.S. leadership through the Balkan wars, the Kosovo conflict (1998–99), the NATO intervention, and how U.S. policy toward Albanian populations evolved under his presidency.

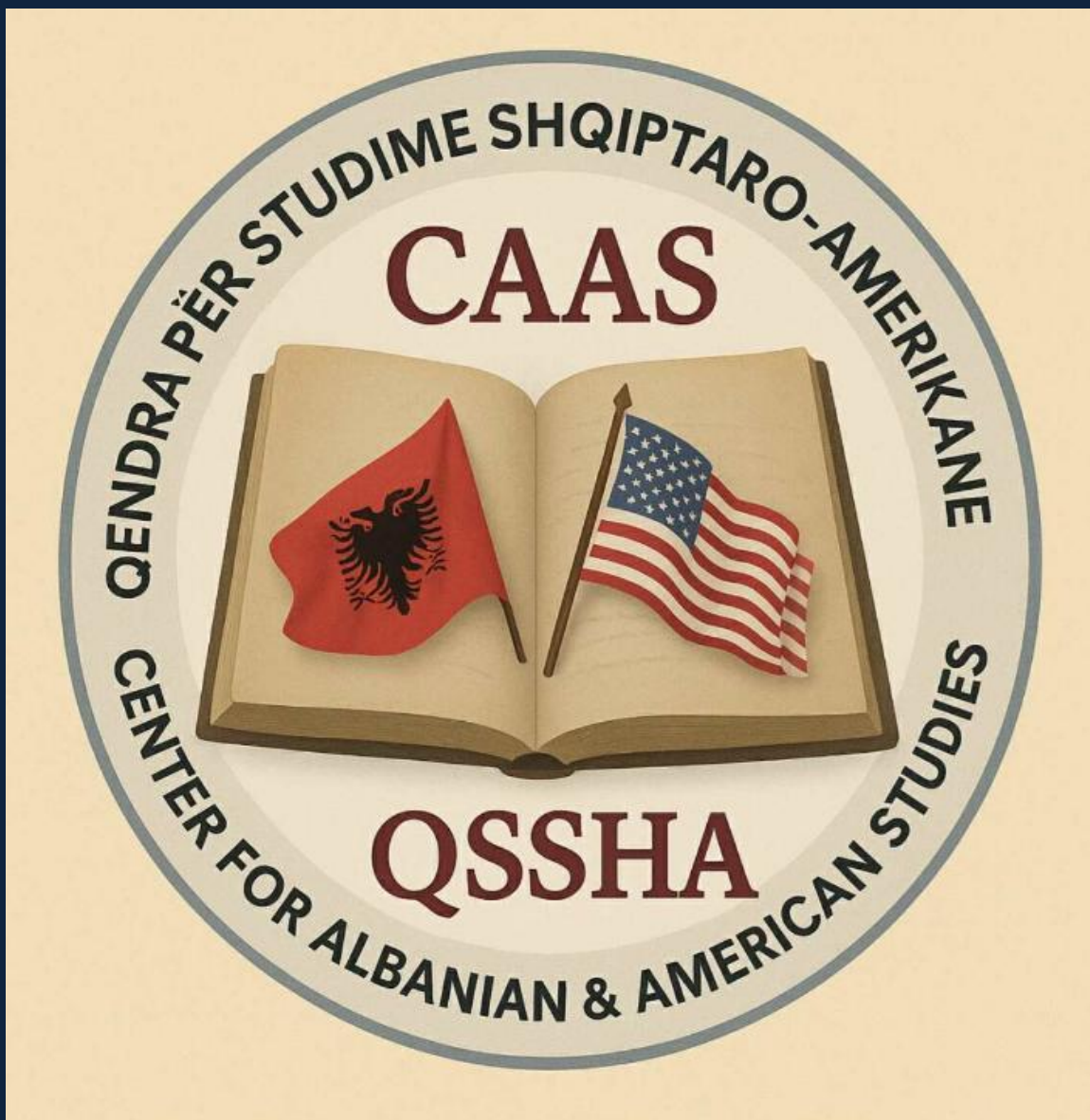
George W. Bush	George W. Bush	Treatment of post-Kosovo period, U.S. engagement in Southeastern Europe, security, democracy promotion, bilateral relations between the U.S. and Albania / Kosovo.
Barack Obama	Barack Obama	A chapter on the Obama administration's Balkans policy, U.S. strategic pivot, continued engagement in the Western Balkans, and perhaps policies affecting Albanian communities.

Donald Trump	Donald Trump	Examination of how the Trump administration's foreign policy (particularly in Europe, NATO, etc.) intersected with Albanian interests, U.S. support, or how Albanian diplomacy was conducted during this term.
Joe Biden	Joe Biden	A chapter treating the Biden presidency and how U.S.–Albanian relations are handled in current times: continued strategic partnership,

		security, EU integration, and support for Kosovo, etc.
U.S. Congress / Senators / Congressmen	Bob Dole, John McCain, Joseph DioGuardi, Eliot Engel, etc.	A chapter (or multiple chapters) profiling U.S. lawmakers who have been vocal supporters of Albanian causes: diaspora advocacy, legislation, congressional resolutions, foreign aid, and lobbying.
Other American Figures / Diplomatic Advocates	(Possibly others not fully listed in the preview)	The volume may also include chapters on diplomats, scholars, or private actors

		(journalists, philanthropists) who supported Albanian causes in U.S. institutions or public life.
Concluding Observations / Reflections	—	The author likely offers reflections on continuity vs change, lessons for the future, and how to sustain the memory and engagement of Americans in Albanian affairs.

NË GJUHËN SHQIPE

QENDRA PËR STUDIME SHQIPTARO–AMERIKANE
“AMERIKANËT QË I DHANË FORMË
MARRËDHËNIEVE MIDIS VENDEVE TONA”

“AMERICANS WHO SHAPED THE RELATIONS
BETWEEN OUR COUNTRIES”

Përmbajtja dhe rëndësia e saj për marrëdhëniet shqiptaro–amerikane dhe studimet akademike në përgjithësi.

PËRMBLEDHJE / PËRSHKRIM I DOKUMENTIT

Ky dokument është një botim i Qendrës për Studime Shqiptaro–Amerikane, autor Mal Berisha. Titulli në anglisht është “Americans Who Gave Form to the Relations Between Our Countries.”

Nga sa shihet në versionin e paraqitur, vepra paraqet profile, histori dhe interpretime mbi mënyrën se si presidentë amerikanë, senatorë dhe kongresmenë kanë ndikuar në marrëdhëniet midis Shteteve të Bashkuara dhe Shqipërisë (dhe, në mënyrë të tërthortë, në çështjen kombëtare shqiptare, përfshirë Kosovën).

Disa nga veçoritë dhe temat kryesore:

- Thekson rreth 20 presidentë dhe udhëheqës të shquar amerikanë, politikat dhe vendimet e të cilëve kanë ndikuar drejtpërdrejt në interesat shqiptare – sidomos gjatë periudhave kritike si Lufta e Ftohtë, shpërbërja e Jugosllavisë dhe konflikti i Kosovës.
- Midis figurave amerikane të përmendura janë: Woodrow Wilson, Dwight D. Eisenhower, George H. W. Bush, Bill Clinton, George W. Bush, Barack Obama, Donald Trump, Joe Biden; si dhe anëtarë të Kongresit/Senatit si Bob Dole, John McCain, Joseph DioGuardi, Eliot Engel.
- Qendra e paraqet veten si një institucion akademik dhe diplomacie publike, i lidhur me universitete, me synim eksplorimin, përkujtimin dhe promovimin e lidhjeve historike, politike dhe kulturore mes shqiptarëve dhe amerikanëve.
- Hyrja sugjeron se një nga qëllimet themelore është nderimi i trashëgimisë dhe kontributeve të udhëheqësve amerikanë që kanë mbështetur kauzën shqiptare (sovrانيتin, të drejtat e njeriut, pavarësinë e Kosovës), duke nxitur kështu dijen dhe ndërgjegjësimin e brezave të rinj mbi rolin e tyre në marrëdhëniet transatlantike.

- Dokumenti është në anglisht (ose pjesërisht), çka tregon një synim për të arritur si audiencën vendase, ashtu edhe atë ndërkombëtare.

RËNDËSIA PËR MARRËDHËNIET SHQIPTARO–AMERIKANE

Kjo vepër është e rëndësishme në disa aspekte për historinë, praktikën dhe kujtesën publike të marrëdhënieve shqiptaro–amerikane:

1. NJOHJA E MBËSHTETJES DHE AVOKATURËS SË SHBA-së

Duke kataloguar dhe analizuar kontributet e presidentëve, senatorëve dhe kongresmenëve amerikanë, libri ndihmon në fiksimin në kujtesën kolektive të idesë se politika dhe diplomacia amerikane, si dhe individë të caktuar, kanë qenë vendimtare në momente kyçe për Shqipërinë dhe Kosovën.

2. DIPLOMACIA PUBLIKE / “SOFT POWER”

Qendra në vetvete është një formë diplomacie publike: jo vetëm akademike, por edhe simbolike. Duke krijuar një narrativë që nderon mbështetjen

amerikane, forcon mirëkuptimin, respektin dhe ndjenjën e partneritetit. Mund të ndikojë tek mënyra se si shqiptarët e shohin SHBA-në dhe njëkohësisht të shërbejë si burim për audiencën amerikane ose studiuesit e marrëdhënieve SHBA–Ballkan.

3. PLOTËSIMI I NJË BOSHLLSKU NARRATIV

Në shumë histori kryesore, roli i aktorëve amerikanë nga Kongresi ose presidenca në kontekstin ballkanik ose shqiptar shpesh mbulohet nga gjeopolitika e fuqive të mëdha. Ky libër ndihmon të plotësojë këtë boshllëk duke nxjerrë në pah kontributet individuale dhe duke i bërë ato të arritshme.

4. LEGJITIMIZIMI I POLITIKAVE BASHKËKOHORE

Duke treguar vijimësinë dhe precedentët – si mbështetja amerikane e mëparshme përputhej me synimet kombëtare shqiptare – kjo narrativë mund të shërbejë si justifikim intelektual ose moral për bashkëpunimin e sotëm dhe të ardhshëm.

5. PËRKUJTIM DHE IDENTITET

Për diasporën shqiptare, për shqiptarët e Kosovës ose studentët e politikës së jashtme, kjo vepër e fut marrëdhënien shqiptaro–amerikane në identitet dhe kujtesë: ideja që amerikanët “i dhanë formë” momenteve vendimtare është një kornizë e fuqishme.

6. URË MES DIPLOMACISË DHE AKADEMISË

Autori, Mal Berisha, si diplomat dhe studiues, e shkrin vijën mes kujtimeve diplomatike, historiografisë dhe shkencës publike. Kjo ndihmon të sjellë rreptësi akademike në narrativat diplomatike dhe rëndësi praktike për botën akademike.

RËNDËSIA PËR STUDIMET AKADEMIKE (HISTORI, SHKENCA POLITIKE, DIPLOMACI / STUDIME TRANSATLANTIKE)

Nga këndvështrimi akademik, kjo vepër ka vlera në disa dimensione:

1. MBLEDHJE E BURIMEVE PRIMARE DHE

SEKONDARE

Nëse përfshin dokumente arkivore, letra, fjalime apo burime të tjera primare, ajo bëhet burim i vlefshëm për studiuesit.

2. RAST STUDIMOR NË MARRËDHËNIE NDËRKOMBËTARE

Marrëdhënia shqiptaro–amerikane është një rast i veçantë për të kuptuar se si shtetet e vogla përdorin mbështetjen e fuqive të mëdha dhe si diaspora ndikon në politikën e jashtme.

3. APËL NDËRDISIPLINOR

Vepra prek historinë, marrëdhëniet ndërkombëtare, studimet e kujtesës, diasporën dhe diplomacinë – duke e bërë të dobishme për fusha të ndryshme.

4. NDËRTIMI I NARRATIVËS DHE KUJTESA KOMBËTARE

Libri është pjesë e procesit se si ndërtohet një narrativë kombëtare rreth mbështetjes amerikane.

5. NXITJE PËR KËRKIME TË MËTEJSHME

Mund të shërbejë si pikënisje për hulumtime më të thelluara mbi figura të veçanta ose për krahasime ndërkombëtare.

6. PËRDORIM PEDAGOGJIK DHE PUBLIK

Mund të përdoret në universitetet shqiptare (ose gjatë) si tekst për studentët e politikës së jashtme.

7. PLOTËSIMI I KANONIT ALBANOLOGJIK

Kontribut në zgjerimin e fushës së studimeve shqiptare me tema të diplomacisë moderne.

VËREJTJE DHE OBSERVIME KRITIKE

- **Panshmëria / Përzgjedhja**

Duke qenë vepër përkujtimore, ekziston rreziku i theksimit vetëm të veprimeve pozitive amerikane. Studiuesit duhet ta lexojnë me kujdes kritik.

- **BALANCA MIDIS NARRATIVËS DHE ANALIZËS**

Vlera e saj varet nga thellësia analitike përballë rrëfimit përkujtimor.

- **AUDIENCA DHE GJUHA**

Megjithëse pjesërisht në anglisht, përdorimi akademik ndërkombëtar varet nga rigoroziteti metodologjik.

- **PRITJA DHE ANGAZHIMI AKADEMIK**

Ndikimi afatgjatë varet nga mënyra si do të pritët dhe citohet në botën akademike.

VLERËSIMI I PËRGJITHSHËM DHE NDIKIMI I MUNDSHËM

Në përfundim, kjo vepër është një punim me ndikim të mundshëm në kryqëzimin mes kujtesës kombëtare shqiptare, diplomacisë publike dhe historiografisë akademike.

Për marrëdhëniet shqiptaro–amerikane, forcon kujtesën historike dhe lidhjen afatgjatë.

Për studimet akademike, shërben si urë për tema ende të nënpunuara dhe si nxitje për kërkime të reja.

PËRMBAJTJA E RIKONSTRUAR DHE PËRMBLEDHJA E KAPITUJVE

Kapitulli / Seksioni	Subjekti / Figura(t)	Përmbledhje e përmbajtjes (e dukshme / e mundshme)
Parathënie / Hyrje	—	Autori (Mal Berisha) përcakton qëllimin: të paraqesë amerikanët që formësuan marrëdhëniet shqiptaro-amerikane. Diskutohet kujtesa, mirënjohja dhe rëndësia e diplomacisë transnacionale.
Woodrow Wilson	Woodrow Wilson	Roli i Wilsonit pas Luftës së Parë Botërore, parimi i vetëvendosjes

		dhe ndikimi në njohjen e Shqipërisë.
Dwight D. Eisenhower	Dwight Eisenhower	Politikat e Luftës së Ftohtë dhe NATO-s, roli i tyre në strategjinë amerikane ndaj Shqipërisë.
Richard Nixon / Presidentët pasues	Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter	Marrëdhëniet SHBA–Ballkan gjatë dé tente dhe krizave të shek. XX.
Ronald Reagan	Ronald Reagan	Qasja anti-komuniste, mbështetja për të drejtat e njeriut dhe diaspora shqiptare.
George H. W. Bush	George H. W. Bush	Fundi i Luftës së Ftohtë dhe ndikimi në

		Shqipëri e Kosovë.
Bill Clinton	Bill Clinton	Roli i SHBA në luftërat e Ballkanit, ndërhyrja në Kosovë dhe ndërtimi i marrëdhënieve të reja.
George W. Bush	George W. Bush	Marrëdhëniet pas pavarësisë së Kosovës, siguria dhe bashkëpunimi dypalësh.
Barack Obama	Barack Obama	Politika amerikane në Ballkan gjatë administratës Obama dhe ndikimi në Shqipëri.
Donald Trump	Donald Trump	Qasja e administratës Trump ndaj NATO-s dhe

		ndikimi në politikën shqiptare.
Joe Biden	Joe Biden	Rëndësia e partneritetit strategjik me Shqipërinë dhe Kosovën në periudhën aktuale.
Kongresi / Senatorë / Kongresmenë	Bob Dole, John McCain, Joseph DioGuardi, Eliot Engel	Mbështetja e ligjvënësve amerikanë për kauzat shqiptare, përmes rezolutave, lobimit dhe avokimit politik.
Figura të tjera amerikane	(Diplomatë, studiues, filantropë)	Kontributet e tyre në momente kyçe të marrëdhënieve shqiptaro-amerikane.

Përfundime / Reflektime	—	Reflektim mbi vazhdimësinë dhe perspektivat e ardhshme të marrëdhënieve shqiptaro- amerikane.
----------------------------	---	--